

บทที่ 3

นิทานพื้นบ้านจังหวัดชลบุรีที่มีความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์

นิทานพื้นบ้านจังหวัดชลบุรี

นิทานพื้นบ้านจังหวัดชลบุรีก็มีที่มาเหมือนกับนิทานของถิ่นอื่น กล่าวคือ เป็นจินตนาการที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยใช้ความคิดและสติปัญญาผูกนิทานเรื่องเล่าต่าง ๆ ขึ้นเพื่อความสนุกสนาน บันเทิงใจ บางครั้งก็เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ หรือช่วยคลี่คลายปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์สงสัยทำให้มนุษย์เข้าใจและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ในขณะที่ตัวนิทานของแต่ละท้องถิ่นก็สามารถบอกได้ว่าท้องถิ่นนั้น ๆ มีลักษณะสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ความคิดความเชื่อ ฯลฯ เป็นอย่างไร เราสามารถดูได้จากภาพสะท้อนที่ปรากฏอยู่ในนิทานประจําถิ่นนั้น ๆ

ด้วยแนวคิดที่ว่า นิทานเป็นภาพสะท้อนของสังคม เพราะสังคมมีอิทธิพลต่อผู้เล่าและผู้เล่าก็มีอิทธิพลต่อสังคม และจากนิทานพื้นบ้านจังหวัดชลบุรีที่มีผู้รวบรวมไว้ได้ทั้งหมด 86 เรื่อง เรณูกานต์ วงศ์ภูดี (2542, หน้า 100-102) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านสะท้อนภาพของชาวชลบุรีดังต่อไปนี้

1. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึงสภาพการตั้งถิ่นฐานของตัวละคร ว่าอยู่ในแถบชายทะเล และอยู่ในส่วนของผืนแผ่นดิน โดยมีแนวเขาและป่าอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ด้วย ได้แก่ เรื่องดาอู่แพ เมืองพระรถ ความเป็นมาของอำเภอพานทอง พญาแร่ บางแสน เขาสามมุก ศรีพะโล และบ่อควางทอง
2. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึงการประกอบอาชีพสำคัญของชาวชลบุรี 3 อาชีพ คือ กสิกรรม การประมง และพาณิชย์กรรม ได้แก่ เรื่องลูกเนรคุณ ชาวนาหวงหนีกับเศรษฐี ภูเหล็กกับชาวนา หนองจับเต่า เกาะทะลุ ดาอู่แพ ศรีพะโล และเจ้าพ่อสำริด
3. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึงการศึกษาและการสาธารณสุข ได้แก่ เรื่องถ้ำจักรพงษ์ พระสิวลี และหนองมน
4. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง ภูมิปัญญาชาวบ้าน คือ การสร้างนิทานประกอบภูมินาม การสร้างนิทานประกอบโบราณสถาน การสร้างนิทานอธิบายเหตุ ได้แก่ เรื่องศรีพะโล ห้วยกุ่ม หนองซาก อ่างเก็บน้ำบางพระ ถ้ำจักรพงษ์ ฟันเล็บ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า เสือมีลาย เต่าอยากบิน วิถีพื้นน้ำของช้าง
5. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง โลกทัศน์ต่อสิ่งเหนือธรรมชาติที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งลึกลับ เกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องลี้มพ่อแม่ เมืองลับแล เป็ดทองคำ เจ้าพ่อเขาใหญ่

เจ้าพ่อดิน หลวงพ่อโต พญานาค มะม่วงกับแดงโม คาอู่แพ ประเพณีกองข้าว ประเพณีวิ่งควาย ลูก
เนรคุณ และช่องเขาขาด

6. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง ความเชื่อ ได้แก่ เรื่องลูกเนรคุณ ตาหอมหมองกึ่ง
หนองมน เพชรตาแมว เจ้าพ่อสำริด เจ้าพ่อเขาใหญ่ เจ้าพ่อดิน ผีตด ห้วยไหแตก อ่างเก็บน้ำหนองค้อ
และเปรต

7. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง เรื่องค่านิยมเรื่องความขยัน ค่านิยมเรื่องความกตัญญู
ค่านิยมเรื่องความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ค่านิยมเรื่องความไม่โลภ ค่านิยมเรื่องการเชื่อฟังผู้ใหญ่ ค่านิยม
เรื่องความอดทนอดกลั้น ค่านิยมเรื่องความนิยมยกย่องผู้มีความรู้และความเป็นคนฉลาดหลักแหลม
และค่านิยมเรื่องการให้อภัยกัน ได้แก่ เรื่องเปิดทองคำ ดาวลูกไก่ พระคุณแม่ ลูกเนรคุณ เศรษฐีหา
สัตว์ป่าผู้อารี เจ้าสร้อยที่แสนฉลาด และนกกับกระรอก

8. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง ประเพณีที่พบในนิทานมี ขนบประเพณี ธรรมเนียม
ประเพณี และจารีตประเพณี ได้แก่ เรื่องประเพณีวิ่งควาย ประเพณีกองข้าว เศรษฐีหา
สัตว์ป่าผู้อารี และเมืองลับแล

9. นิทานพื้นบ้านชลบุรี กล่าวถึง วัฒนธรรมที่พบในนิทานมี คติธรรม เนติธรรม วัตถุ
ธรรม และสทธรรม ได้แก่ เรื่องพระสวลี หลวงพ่อโต ประเพณีกองข้าว ประเพณีวิ่งควาย เจ้าพ่อดิน
แม่หมากับลูกแมว และสัตว์ป่าผู้อารี

สรุป นิทานพื้นบ้านจังหวัดชลบุรีมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชาวชลบุรีใน 9 ประเด็น คือ
การตั้งถิ่นฐาน การอาชีพ การศึกษาและสาธารณสุข ภูมิปัญญา โลกทัศน์ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี
และวัฒนธรรม

นิทานพื้นบ้านชลบุรีที่มีความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์

นิทานประเภทนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อในอำนาจเร้นลับที่เหนือธรรมชาติต่าง ๆ เช่น
ผีसांग นางไม้ เทวดา เจ้าที่เจ้าทาง เวทมนต์คาถา หรืออิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่ง
มีผลต่อความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ทั้งในทางที่ให้คุณและให้โทษ รวมไปถึง นิทานความเชื่อ
เกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติหรือของวิเศษ ซึ่งมูลเหตุของความเชื่อในเรื่องดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดนิทาน
ขึ้นมามากมาย ดังเช่นในนิทานพื้นบ้านชลบุรีทั้งหมดจำนวน 86 เรื่อง ก็มีความเชื่อในเรื่องของ
ไสยศาสตร์สอดแทรกอยู่ในนิทานจำนวน 38 เรื่อง โดยได้จัดแยกประเภทนิทานตามรูปแบบของ
ประคอง นิมมานเหมินทร์ โดยจัดแบ่งเป็นประเภทได้ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3-1 การจำแนกตามประเภทของนิทาน

นิทาน	เทวกรณ์	คติ	มหัศจรรย์	ชีวิต	ประจำวัน	อธิบายเหตุ	ผี
ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า	✓						
พระพิฆเนศ	✓						
ราศีทั้งสาม	✓						
พญานาค		✓					
เพชรดาเมว		✓					
ดาหอมหมอนกิ้ว		✓					
พระคุณแม่		✓					
เปิดทองคำ			✓				
พระเจ้าอุทอง			✓				
ลืมห่อแม่				✓			
พญานัททันต์				✓			
มะม่วงกับแดงโม				✓			
เกาะสีชัง					✓		
ถ้ำจักรพงษ์					✓		
เขาคันทรง					✓		
ประเพณีกองข้าว					✓		
หนองมน					✓		
ประเพณีวิ่งควาย					✓		
บ่อกวางทอง					✓		
เจ้าพ่อเขาใหญ่					✓		
เจ้าพ่อดิน					✓		
หลวงพ่อโต					✓		
เจ้าพ่อสำริด					✓		
นางสิบสอง					✓		
เสือ					✓		
ช่องเขาขาด					✓		

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

นิทาน	เทวกรรม	คติ	มหัศจรรย์	ชีวิต	ประจำถิ่น	อธิบายเหตุ	ผี
ตำนานสิบสอง					✓		
เมืองลับแล					✓		
เงาภูเขา					✓		
เจ้าแม่สามมุก					✓		
ดาวลูกไก่						✓	
เต่าอยากบิน						✓	
เพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาว						✓	
ห้วยไหแตก							✓
ผีเข้าสิง							✓
เปรต							✓
อ่างเก็บน้ำหนองค้อ							✓
ผีตด							✓

นิทานประเภทเทวกรรม หรือเทพปกรณัม (Myth) มีจำนวน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ฟาแลบ ฟาร้อง ฟาผ่า

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีเศรษฐีผิวเผือกคนหนึ่งมีลูก 3 คน พ่อแม่รักลูกคนเล็กมากให้สมบัติบ้านช่องทุกอย่าง แต่ลูกคนโตให้เงิน คนที่สองให้ขันทอง เมื่อพ่อแม่ตายคนโตและคนที่สองก็เอาเงินของตนมาทำบุญ แต่คนเล็กกลับเอากระบุงใส่ข้าวมาทำบุญแล้วก็อธิษฐานว่าเกิดชาติหน้าขอให้ได้เป็นใหญ่แล้วให้เกิดมาเป็นพี่น้องกันอีก

เมื่อทั้งสามตายไป ก็ไปเกิดใหม่ร่วมกัน คนน้องก็ได้เป็นใหญ่ชื่อว่า พระราหู พ่อแม่ได้ให้โหรมาทำนายเพราะราหูชอบออกไปอยู่นอกป่า โหรก็ทำนายว่าถ้าราหูอยู่จะทำให้พี่น้องทะเลาะเบาะแว้งกัน พ่อแม่จึงให้ราหูไปอยู่ที่สวน ต่อมาคนที่สองชื่อว่า พระอาทิตย์ คนที่สามชื่อว่า พระจันทร์ ทั้งสองคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

พระราหูนั้นได้ไปอยู่กับพระอิศวร แล้วก็ได้นางเมขลาเป็นเมีย นางเมขลาเป็นผู้ที่ชอบท่องเที่ยวมาก วันหนึ่งนางบอกพระอิศวรว่าจะจะไปที่หลังถ้ำแต่พระอิศวรสั่งห้าม แต่นางก็แอบไปจนได้ไปเจอสิ่งของมากมายแต่เห็นว่ามีขวด ๆ หนึ่งแปลกกว่าเขา จึงลองค้ำน้ำในขวดดูปรากฏว่า

เป็นน้ำวิเศษทำให้นางเหาะเหิรเดินอากาศได้ เมื่อพระอิศวรรู้จึงสั่งให้ราหูไปตาม แต่นางเมขลาไม่ยอมกลับจึงเกิดการต่อสู้กัน

นางเมขลาใช้เทียวขว้างใส่คอพระราหู จึงกลับมาบอกพระอิศวรพร้อมกับบอกว่าคนมีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ รามสูร เก่งในเรื่องการใช้ขวานมากจะให้จับนางเมขลามาให้ เมื่อนางล่อแก้วฟ้าก็แลบ นี่คือแก้วของนางเมขลาที่เราเรียกว่า ฟ้ามุข แต่ถ้าหากว่าเปรี้ยงปร้างเราเรียกว่า ฟาผ่า ก็คือขวานของรามสูรที่ขว้างออกไปเพื่อจะให้โดนแก้วของนางเมขลา

เรื่องที่ 2 พระพิฆเนศ

พระพิฆเนศเป็นพระโอรสพระศิวะและพระอุมา เป็นเทพที่ชาวฮินดูนับถือมาก เป็นเทพประจำความขัดข้องและอำนวยความสะดวกในกิจการต่าง ๆ ตลอดจนเป็นเทพประจำศิลปวิทยา

มเหสีของพระศิวะคือพระอุมาต้องการมีพระโอรสแต่ก็ไม่มีสักที พระศิวะได้แต่ปลอบว่าให้รอไปก่อนสักวันหนึ่งก็คงจะสมหวัง ให้ทำพิธีบูชาเทพในวันขึ้น 13 ค่ำ เดือนมาฆะและบูชาเรื่อย ๆ ไปจนครบ 1 ปี แต่ของเข้าพิธีจะต้องนำดอกไม้ ผลไม้ ขนมนมเนย แก้วแหวนเงินทองมาบริจาคนานแก่พราหมณ์ให้ครบ 1,000 คนทุกวัน ขณะทำพิธีต้องถือศีลให้มีความบริสุทธิ์ทั้งกาย วาจา และใจ ขอให้ในจิตใจระลึกถึงแต่เฉพาะพระนารายณ์พระองค์เดียวเท่านั้น ให้ทำด้วยความอดทนเพียงแค่นี้เดียวเท่านั้น พระอุมาเข้าไปปฏิบัติตามคำแนะนำของพระศิวะจนครบทุกอย่าง

เมื่อครบ 1 ปีพระอุมาก็ยังไม่มีพระโอรสเสียที นางเสียใจมากจึงไปพบพระศิวะพร้อมกับกล่าวว่า หลอกให้ถือศีลกินเพลตั้งปียังไม่มีลูกสักที พระศิวะได้แต่ปลอบว่า ตามตำรากล่าวไว้ว่าถ้าทำถูกต้องจะต้องได้ลูกอย่างแน่นอน และให้นางกลับไปอยู่ที่ห้องเพราะพระศิวะบอกว่าได้ยินเสียงประหลาดเกิดขึ้นที่นั่น นางจึงรีบไปและดีใจมากที่จะได้โอรสสมใจเพราะคอยมาเกือบปีแล้ว

เมื่อเข้าไปในห้องที่ประทับพระนางก็พบพระกุมารน้อยจริง ๆ บรรดาเทพต่างมาแสดงความยินดี รวมทั้งพระเสาร์ก็เข้ามาแสดงความยินดีด้วยเช่นกันแต่พระเสาร์ไม่มองพระกุมาร ทำให้พระอุมาแปลกใจมากนางจึงไต่ถามด้วยความสงสัย พระเสาร์จึงบอกนางอุมาว่า ที่ไม่มองมิใช่ว่าจะรังเกียจแต่หากมองไปแล้วอาจจะเกิดอันตราย .

พระเสาร์จึงเล่าเรื่องที่เคยเกิดขึ้นให้พระนางอุมาฟังว่า ตนเองมีพระลูกถึงแต่พระวิษณุจนละเลยภรรยาของตนทำให้ภรรยาของตนโกรธมากเลยสาปว่าหากตนเองมองผู้ใดขอให้ผู้นั้นถึงแก่ความพิณาศ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงไม่กล้ามองผู้ใดเพราะจะทำให้เกิดผลร้ายแก่ผู้ที่ถูกมอง แต่พระอุมาไม่เชื่อกลับถือเป็นเรื่องไร้สาระและพระองค์ก็อนุญาตแล้วด้วย พระเสาร์จึงให้พระยมเป็นพยานว่า ได้ทำตามคำเชื้อเชิญของพระอุมาเองตนเองมิได้ตั้งใจจะทำในสิ่งเช่นนี้เลย

เมื่อพระเสาร์หันไปมองดูพระกุมาร เศียรของพระกุมารก็ขาดกระเด็นไปบนสวรรค์แล้ว เข้าไปรวมกับเศียรของพระกฤษณะ เพราะเป็นเศียรที่แบ่งภาคลงมาเกิดเป็นกุมาร พระอุมาตกพระทัย

มากเข้าไปสวมกอดพระโอรสไว้ เทพทั้งหลายต่างพากันร้องให้ตามพระอุม่าไปด้วย พระเสาร์เสียใจมาก พระอุมาก็ปลอบว่าเป็นความผิดของพระนางเองที่ไม่เชื่อท่าน แล้วพระนางก็ตัดพ้อพระวิษณุ พระวิษณุไม่ตรัสสิ่งใดเสด็จทรงกรุณาเหาะไปพบช้างนอนหลับหันหัวไปทางทิศเหนือ พระองค์ก็ตัดเศียรของช้างกลับมาต่อที่คอของพระกุมาร พระกุมารกลับฟื้นขึ้นมาและก็มีเศียรเป็นช้างตั้งแต่นั้นมา ซึ่งเรารู้จักกันในนามของพระคเณศ แต่พระอุมากลับลืมสัญญาและโกรธพระเสาร์มากจึงสาปว่า ท่านทำให้ลูกเราหัวขาด เราขอสาปให้ท่านเดินขาเขยคลตลอดไป

พระพิณณศนั้นตามปกติมีหน้าที่เฝ้าพระทวาร ครั้งหนึ่งขณะที่พระศิวะกำลังบรรทมหลับอยู่ ปรศุรามต้องการจะเฝ้าพระศิวะ พระพิณณศไม่ยอมให้เข้าไปก็เกิดสู้รบกันขึ้น ปรศุรามถูกพระคเณศเองวงจับเหวี่ยงไปมาจนเวียนศีรษะสิ้นสติ แต่พอฟื้นก็เอาขวานวิเศษที่พระศิวะประทานแก่ตนจามลงบนเศียรของพระพิณณศ พระคเณศจำได้ว่าเป็นอาวุธของพระบิดาจึงไม่กล้าสู้แล้วเอางาจับไว้ ขวานจึงตัดงาขาดกระเด็นไป ตั้งแต่นั้นมาพระพิณณศจึงมีงาข้างเดียว

เรื่องที่ 3 ราศีทั้งสาม

ท้าวมหาพรหมเป็นคนเกะกะ เป็นคนที่มีความรู้เก่งมาก เขาตั้งคำถามกับเจ้าชายคนหนึ่ง โดยให้ตอบมาภายใน 7 วัน คำถามมีอยู่ว่า ราศีของมนุษย์ตอนเช้า ตอนกลางวัน และตอนกลางคืน อยู่ที่ไหน เจ้าชายก็ไปนั่งคิดนอนคิดใช้เวลาหลายวันแล้วก็ยังไม่ได้คำตอบ จึงบอกกับเมียสาวว่า ตัวเองจะออกไปข้างนอกแล้วก็เดินเข้าไปในป่าใหญ่ พบต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งจึงกลับไป ทันใดนั้นเองก็ได้ยินนก 2 ตัวคุยกันแล้วได้ยินว่าเราจะได้กินเนื้อเจ้าชายแล้ว เพราะท่านท้าวมหาพรหมตายปัญหา มา ลูกนกจึงถามว่า ได้มีคำตอบกับคำถามนั้นหรือยัง แม่นกจึงเล่าว่า ท้าวมหาพรหมพูดว่า ตอนเช้า ตอนกลางวัน และตอนกลางคืนราศีอยู่ที่ไหน แม่นกพูดว่า ตอนเช้าราศีอยู่ที่หน้าคนจึงต้องล้างหน้า ตอนกลางวันราศีอยู่ที่อกคนจึงเอาน้ำลูบอก ตอนเย็นราศีอยู่ที่เท้าคนจึงต้องล้างเท้า

ครั้นครบกำหนด เจ้าชายก็ไปหาท้าวมหาพรหมแล้วก็บอกว่าเรายอมคายหากไม่อาจจะตายปัญหาท่านได้ ท้าวมหาพรหมก็บอกลองตายดูซิ เจ้าชายจึงบอกตามคำที่นกกล่าวทุกประการ ท้าวมหาพรหมก็บอกว่าเจ้าตายถูก ข้าจะตัดศีรษะของข้าเอง จึงเรียกลูกสาวทั้งเจ็ดมาให้เอาพานมารองศีรษะตนไว้ เพราะถ้าศีรษะตกลงถึงพื้นโลก ไฟจะลุกท่วมโลกทันที

นิทานคติ (Fable) มีจำนวน 4 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 พญานาค

นานมาแล้ว พญานาคอยากเป็นคนมากพยายามถือศีล วันหนึ่งถูกหมองูจับไปและหมองูพ่นยาเข้าลำคอถอนเขี้ยวออกจนเลือดไหลเต็มปาก พญานาคทนอดกลั้นไว้ไม่ต่อสู้อย่างเขี้ยวเพราะกลัวศีลขาดหลับตานอนนิ่ง หมองูจึงเหยียบลำตัวตั้งแต่หัวจรดหาง จับม้วนพับไปมาขยี้ให้กระดูกขยาย

จับหางทูบจนเลือดสาครกระจาย เมื่อเห็นพญานาคอ่อนเปลี้ยแล้วหมองก็หาเถาวัลย์มาทำเป็นรูปกระชังขนาดใหญ่ จับพญานาคยัดเข้าไปยกรกระชังแบกใส่หลังแบกเพื่อให้นักชม ถึงบ้านจึงวางลง เปิดปากกระชังบังคับให้ออกมา หมองต้องการจะให้เห็นอย่างไรรพญานาคต้องทำตามทุกอย่าง คนดูพากันชอบใจให้รางวัลแก่หมองมากมาย

ตอนแรกหมองคิดว่าถ้าได้ทรัพย์จากการแสดงครบ 1,000 ก็จะเลิกปล่อยพญานาคให้เป็นอิสระ แต่ครั้นพาออกมาแสดงจริง ๆ เพียงวันเดียวก็ได้ทรัพย์มากหลายพันและได้ของขวัญอีกต่างหาก จึงกลับคิดใหม่ว่าแสดงตามชนบททั้งรายได้ดีขนาดนี้ถ้านำไปแสดงถวายพระราชจะได้รับพระราชทานรางวัลมากมายกว่านี้หลายเท่าตัว

หมองจึงซื้อเกวียนใหญ่สำหรับใส่สิ่งของเล่มหนึ่ง ซื้อเกวียนเล็กสำหรับตนจะได้นั่งสบายอีกเล่มหนึ่ง เพื่อแสดงตามตำบลและตัวเมืองเรื่อยไปจนกระทั่งถึงเมืองพาราณสี เขาคิดว่าจะแสดงถวายพระเจ้าสุทโธทนะเป็นครั้งสุดท้าย จึงพักนอนอยู่ใกล้ประตูเมืองและออกเที่ยวหากบิณฑบาตมาให้พญานาคกินเป็นอาหาร แต่พญานาคไม่ยอมแตะต้องถึงหมองจะหาข้าวดอกกลูกน้ำฝิ่งมาให้กินก็ไม่สนใจ เพราะคิดว่าถ้าเรากินอาหารเหล่านี้จะต้องถูกขังอยู่ในกระชังนั้นจนกระทั่งตัวตาย

วันหนึ่งพระเจ้าสุทโธทนะทรงมีรับสั่งให้หมองเข้าเฝ้าพร้อมกับตรัสสั่งให้แสดงให้ทอดพระเนตร หมองกราบทูลว่าพรุ่งนี้เป็นวัน 14 ค่ำ เวลาเช้าจะแสดงถวาย พระราชาทรงรับสั่งให้ราชบุตรออกไปประกาศให้ทั่วนครเชิญชวนให้ประชาชนมาดูการแสดงใหญ่ที่หน้าพระลานหลวง พร้อมกับรับสั่งให้สร้างเวทีการแสดงไว้ให้พร้อม พอถึงเวลาหมองจะนำกระชังมาวางตรงหน้าพระที่นั่งเปิดฝาให้พญานาคเลื้อยออกมาแผ่พังพานแสดงท่าทางคล้ายจะฟ้องว่า ประชาชนก็ชอบใจพากันตบมือโห่ร้องแสดงความสนุกสนาน

ท่ามกลางความเพลิดเพลินที่กำลังดำเนินไปนั้น ก็เกิดสิ่งมหัศจรรย์ขึ้น คือ ผ่นได้โปรยลงมาท่ามกลางการแสดง ถ้าคิดเวลาดังแต่พญานาคถูกจับจนถึงวันนี้เป็นเวลา 1 เดือนพอดี อาหารไม่เคยตกถึงท้องเลย

กล่าวถึงนางสิมานา ตั้งแต่พญานาคจากมาได้แต่เสียอกเสียใจ คิดสังหรณ์ใจว่าอันตรายคงเกิดขึ้นแก่พญานาคเป็นแน่จึงเห็นน้ำในสระ โบกขรณีกลายเป็นสีแดง ก็รู้ทันทีว่าพญานาคถูกหมองจับไปเสียแล้วจึงรีบมาที่จอมปลวกเห็นรอยถูกลากไปและมีคราบเลือด นางเสียใจร้องไห้และออกติดตามไปยังบ้านปัญจคคาม ชาวบ้านเล่าให้ฟังว่าถูกหมองนำไปแสดงที่เมืองพาราณสี นางก็อดส่ำหัดติดตามไป

เมื่อใกล้ถึงพระราชวังจึงแปลงเป็นหญิงงามคล้ายเทพธิดาหะลอลยขึ้นไปยังร้องไห้อยู่บนอากาศเหนือนาสนที่กำลังเฝ้าดูการแสดง ฝ่ายพญานาคก่อนจะแผ่พังพานรำถวายมองไปมองมาก็เห็นนางสิมานากำลังร้องไห้ รู้สึกละอายใจจึงม้วนตัวหลบกลับเข้าไปในกระชัง

พระราชาทรงแปลกพระทัยทอดพระเนตรเห็นนางสีมานาจึงตรัสถามว่าเจ้าเป็นใครมาจากไหน ช่างผ่องใสสวยงามนักเป็นเทพธิดาหรือมนุษย์กันแน่ นางตอบว่า ข้าพเจ้าเป็นนางสาวมาที่นี่มีจุดประสงค์เพียงอย่างเดียว พญานาคที่หมองูจับมาแสดงหาเลี้ยงชีพอยู่นั้นเป็นสามีของหม่อมฉันขอได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้ารับสั่งให้เขาปล่อยออกจากกระชังเถิด อ้าว ! ไหนว่านาคมีฤทธิ์มีกำลังมากทำไมให้เขาจับมาได้เล่า พระราชาถาม มีมากจริงถึงอยู่ในกระชังก็มีความสามารถทำลายพระนครนี้ได้แต่ขณะนี้กำลังรักษาสีลอุโบสถอยู่ เมื่อถูกจับมาทำทารุณก็ไม่ต่อสู้เพราะกลัวสีลขาดปกติพญานาคจะรักษาสีลอุโบสถศีลในวัน 15 ค่ำ และประเพณีดีในอธิษฐานธรรมเป็นประจำ พญานาคไม่ขัดสนมีสมณกำนัลถึงหมื่นหกพันนาง สมบัติศฤงคารมีมากมายนับไม่ถ้วนเป็นที่เคารพบูชาของนาคทั้งปวง ขอได้โปรดพระราชทานทรัพย์แก่หมองูให้เขาปล่อยสามีของหม่อมฉันเถิด

พระราชารับสั่งให้หมองูเข้าเฝ้าพระราชทานรางวัลให้มากมาย และให้ปล่อยพญานาคไป เมื่อหมองูปล่อยพญานาคก็แปลงกายเป็นชายหนุ่มรูปงาม นาคทั้งสองถวายบังคมพร้อมกราบทูลว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณ ขอพระองค์ทรงเสด็จไปเยือนนาคบาดาลบ้าง พระเจ้าสุทนต์เสด็จแล้วก็สนใจต่อคำเชื้อเชิญแต่ยังไม่เชื่อใจเพราะนาคคู่ร้ายกลัวจะเป็นอันตราย นาคทั้งสองก็สาบานว่าจะระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอย่างไม่รู้ลืม จะไม่คิดคดทรยศ

พระราชาทรงรับคำเชิญโดยไม่มีความระแวงอีกต่อไป จึงตรัสสั่งให้เตรียมไพร่พลแล้วเสด็จไปยังนาคบาดาล ที่นั้นมีพญานาคนานาชนิด พื้นดินเป็นทรายทอง ปราสาทสีทองใช้แก้วไพฑูรย์ปูพื้น บริเวณพระราชวังตกแต่งงดงามรัศมีสีทองแผ่ไปทั่ว พนักงานบรรเลงทิพยดนตรีเสนาะเสียง นางนาคกลายคอยฟ้อนรำถวายเวลาเสวยพระกระยาหารประทับเหนือบัลลังก์แก้ว เจ้าพนักงานนาคเชิญโภชนาหารอันโอชะมาถวาย สมณาคณาริหมื่นหกพันนางห้อมล้อมถวายปรนนิบัติ ทรงประทับชมสิริราชสมบัติของนาคนานถึง 7 วัน พระราชาตรัสถามว่า สมบัติมีมากมายเช่นนี้ทำไมไปรักษาสีลอุโบสถศีลที่โลกมนุษย์ พญานาคทูลว่า การรักษาสีลอุโบสถศีลไม่ปรารถนาบุตรธิดาหรือหวังจะให้อายุยืน หวังอย่างเดียวอยากเกิดเป็นมนุษย์เพราะเป็นโลกที่ประเสริฐ การบำเพ็ญคุณธรรมให้ถึงกับสิ้นภพสิ้นชาติได้ต้องเกิดเป็นมนุษย์จึงจะบำเพ็ญได้ ถ้าอย่างนั้นเรากลับโลกมนุษย์แล้วจะบำเพ็ญกุศลให้มากจะคบแต่นักปราชญ์ราชบัณฑิตให้ท่านแนะนำในทางบุญ แล้วพระองค์ก็เสด็จกลับโลกมนุษย์

เรื่องที่ 2 เพชรดาเมว

มีเรื่องเล่าถึงความแปลก ความเหลือเชื่อ อธิบายยากของแมวที่มีลูกตาผิดปกติ ทาง การแพทย์อาจจะระบุว่าแมวตาเสีย แต่ชาวบ้านมองว่าเป็นแมวตาเพชรและเชื่อกันว่าถ้าผู้ใดได้ครอบครองจะทำให้เกิดผลตามมา ไม่ดีก็ร้ายแล้วแต่พฤติกรรมของเจ้าของ คือ ถ้าใครประกอบกรรม

ดีแมวก็น่าให้โชคให้ร่ำไห้ร่ำไห้ แต่ถ้าเจ้าของทำตัวไม่ดีก็จะมีแต่สิ่งร้าย ๆ ตามมา เพราะฉะนั้นจึงมีทั้งคนที่อยากได้และไม่อยากได้ แต่คนที่อยากรวยก็มีมากทำให้หลายคนอยากที่จะได้เป็นเจ้าของ

มีเรื่องเล่าว่าชายคนหนึ่งเป็นเจ้าของแมวตาเพชรและเขารักมันมาก เมื่อมันตายไปเขาเอาลูกตามันไปฝังในไม้เท้า บังเอิญคนในหมู่บ้านตายกระทันหัน ชายผู้นั้นก็เอาไม้เท้าซึ่งไม่ได้ตั้งใจทำให้คนตายกลับฟื้นขึ้นมาได้ เป็นที่เลื่องลือถึงความประหลาดของลูกตาแมว ซึ่งชาวบ้านพากันเรียกว่า เพชรตาแมว

เรื่องที่ 3 ตาหอมหมอนกั่ว

ตาหอมเป็นคนขี้เกียจวัน ๆ ไม่ทำอะไรเอาแต่นอน ตัวเองก็มีที่นาหลายสิบไร่แต่ก็ไม่สนใจ วันหนึ่งแก่ลัมป่วยลง มีชายชราคนหนึ่งเดินผ่านมาเห็นตาหอมเข้าก็บอกว่าตาหอมเป็นคนมีบุญจะมีราชรถมาเกยในไม้เท้า ตาหอมได้ยินอย่างนั้นยิ่งขี้เกียจหนักขึ้นไปอีก ไม่ทำอะไรเอาแต่ราชรถแล้วแก่ลัมป่วยลงอีกจนใกล้ตายพอดีมีพระราชานมา พระราชาจึงบอกว่าเราอยากทำบุญสักหน่อยโดยให้นำเอาตาหอมใส่ราชรถไปหาหมอในเมือง แต่ไปไม่ทัน ตาหอมจึงตายเพราะอาการหนักมากแล้ว

เรื่องที่ 4 พระคุณแม่

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีนางฟ้าองค์หนึ่งได้แอบหลงรักกับมนุษย์และไม่นานนางฟ้าก็ได้ตั้งครรภ์ก็ออกลูกมาเป็นผู้หญิง 2 คน นางฟ้าก็ได้มอบเลี้ยงดูเด็ก 2 คนจนเติบโต และจนกระทั่งทั้งสองแยกไปมีครอบครัว

อยู่มาวันหนึ่งเทวดาบนสวรรค์ก็ได้ทราบเรื่องจึงลงโทษนางฟ้า โดยสาปให้เป็นสุนัขและลูกทั้งสองก็รู้เรื่อง วันหนึ่งแม่สุนัขคิดถึงลูกมากจึงไปหาลูกคนโต แต่ลูกคนโตกลับรังเกียจเอาน้ำร้อนสาธยายแม่สุนัขให้ไปไกล ๆ เพราะอายสามีกลัวสามีรู้ว่าแม่เป็นสุนัข แม่สุนัขเสียใจมากจึงไปหาลูกคนเล็กและเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง ลูกคนเล็กรู้สึกสงสารแม่มากจึงให้แม่อยู่ด้วยโดยไม่อายใครและไม่ว่าใครจะดูถูกอย่างไร

ต่อมาไม่นานแม่สุนัขก็ได้เสียชีวิตลง ลูกคนเล็กเสียใจมากและได้นำแม่ใส่โลง แต่ก่อนที่จะเอาแม่สุนัขไปเผาก็ได้เปิดฝาโลงดูและก็ต้องตกใจมากเพราะในโลงนั้นไม่มีแม่สุนัขแต่กลับมีทองมากมายเต็มโลง ลูกจึงได้นำทองนั้นไปใช้และทำบุญให้แม่ และมีความสุขสบายแต่ลูกคนโตกลับยากจนลงเพราะความที่ไม่รู้จักบุญคุณของพ่อแม่

นิทานมหัศจรรย์ หรือเทพนิยาย (Fairy Tale) มีจำนวน 2 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 เปิดทองคำ

มีพ่อแม่คู่นึงอาศัยอยู่ในป่ามีลูกทั้งหมด 7 คน แต่มีคนขยันเพียงคนเดียว พ่อพ่อแม่จะใช้ลูกอีก 6 คนไปทำงานอะไรก็บ่าเบียงไม่ยอมทำ มีแต่คนสุดท้องเท่านั้นที่ทำ จนลูกอีก 6 คนเกิดความอิจฉาริษยาเกลียดทำขวานหัก มีข้าวห่อก็เกลียดลักโขมยไปกิน

วันหนึ่งลูกคนที่ 6 เข้าไปในป่า และก็มีเทวดาองค์หนึ่งแปลงกายลงมาเป็นขอทานมาขอข้าวกินทั้ง ๆ ที่มีข้าวอยู่เพียงห่อเดียวแต่เด็กหนุ่มคนนั้นก็ให้ เทวดาจึงให้ขอพรได้ 1 อย่าง เขาจึงขอว่าอยากจะได้ขวาน พ่อของเด็กหนุ่มเดินมาเห็นเข้าจึงเรียกให้กลับบ้าน

ต่อมาอีกวันหนึ่งชายหนุ่มก็ออกมาตัดฟันอีก ชายขอทานจึงนำขวานมาให้พร้อมกับพาเปิดทองคำมาให้ด้วย แล้วบอกให้เดินทางไปทางทิศใต้ ระหว่างทางชายหนุ่มเกิดหิวน้ำจึงได้แวะกินน้ำกลางทาง มีเจ้าหญิงผ่านมาเห็นเปิดทองคำก็เกิดความพอใจ จึงบอกกับชายหนุ่มว่าถ้าให้เปิดทองคำกับนาง นางจะแต่งงานด้วย เด็กหนุ่มตกลงแล้วก็ได้ไปอยู่กับเจ้าหญิงอย่างมีความสุข

เรื่องที่ 2 พระเจ้าอุทอง

นานมาแล้วมีกษัตริย์องค์หนึ่งชื่อว่า พระเจ้าอุทอง เดินเข้าไปในป่ามีมหาดเล็กตามไปด้วยคนหนึ่ง ระหว่างทางเจอบ่อน้ำ 2 บ่อ บ่อหนึ่งเป็นน้ำกรด บ่อหนึ่งเป็นน้ำทิพย์ และมีคำอธิบายที่ปากบ่อว่า ถ้าใครไปในบ่อน้ำกรดเมื่อตายจะมีฟองขึ้นมาแล้วที่นั่นเขาก็มีกระบวยอันหนึ่งใช้ตักน้ำ พระเจ้าอุทองก็อยากจะสวยอยากจะงามจึงสัญญากับมหาดเล็กว่าจะซื้อสัตว์ต่อกัน

มหาดเล็กก็บอกให้พระเจ้าอุทองโคดลงไปก่อน เมื่อโคดลงไปบ่อน้ำกรดมหาดเล็กก็ตักน้ำที่เป็นฟองขึ้นมาใส่ในบ่อน้ำทิพย์ ที่นี้ถึงคราวมหาดเล็กลงไปบ้าง พระเจ้าอุทองก็นึกในใจว่าถ้ามันลงไปมันจะสวยเหมือนเราเมื่อมหาดเล็กโคดลงไปพระเจ้าอุทองก็หนีไป พอรอบ 7 วัน ฤาษีก็ไปที่บ่อเจอฟองก็ตักฟองไปชุบที่บ่อน้ำทิพย์มหาดเล็กก็เล่าเรื่องให้ฤาษีฟัง และบอกว่าต้องการล้างแค้นให้ได้ให้ฤาษีเสกให้ตนเองเป็นท่า เพื่อไปล้างแค้นพระเจ้าอุทอง

นิทานชีวิต (Novella) มีจำนวน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ลืมพ่อแม่

มีตาขายและลูกชายคนหนึ่งอาศัยอยู่ในกระท่อมริมป่ามีฐานะยากจนมาก วันหนึ่งลูกชายออกไปทำงานทำจึงบอกกับพ่อแม่ว่าตนอยากจะเป็นได้ทั้งเรือและจะเป็นให้ได้ แล้วก็ไปที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งไปทำงานเป็นคนแบกข้าวสาร

ต่อมาเขาก็มีฐานะร่ำรวยแล้วได้แต่งงานกับลูกสาวเศรษฐี วันหนึ่งล่องเรือสำเภากลับมาที่บ้านเดิมทุกคนจำเขาได้ พ่อแม่ก็เดินมาหาแต่เขากลับบอกว่าไม่รู้จักมาก่อน ตนเป็นถึงมหาเศรษฐีแต่

พวกนางเป็นแค่คนจน พ่อกับแม่รู้สึกเสียใจมากที่เขาไม่ยอมรับตนเป็นพ่อแม่ จึงสาปแช่งให้เป็นหิน แล้วหันหลังไปโดยไม่มอง แล้วเศรษฐีก็กลายเป็นหินไปในทันที

เรื่องที่ 2 พญานัททันต์

กาลครั้งหนึ่ง ในสมัยที่พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็นช้างใหญ่ ชื่อพญานัททันต์ อยู่ในป่าหิมพานต์มีบริวารถึง 500 ตัว มีเมียหลวงชื่อนางแก้วกิริยา เมียน้อยชื่อสุพัตรา พญานัททันต์เป็นช้างใหญ่ंगाแต่ละข้างยาวมาก มีอายุเป็นพัน ๆ ปี

วันหนึ่งได้พาเมียและบริวารออกไปหากินไปพบคันมะเคื่อดันหนึ่ง จึงหักกิ่งมะเคื่อดันแรกส่งให้เมียหลวง แล้วหักกิ่งที่สองให้เมียน้อย บังเอิญจริง ๆ กิ่งที่สองมีรังมดแดง เมียน้อยก็เสียใจ เพราะธรรมดาช้างกลัวมดแดงอยู่แล้วหาว่าตัวไม่รัก รักแต่เมียหลวง นางจึงกลั่นใจตาย ก่อนตายนางก็อธิษฐานไว้ว่าจะจองเวรพญานัททันต์ทุกชาติ และแล้วนางก็ไปเกิดเป็นลูกสาวเศรษฐี เมื่อเติบโตเป็นสาวคืนหนึ่งฝันว่า นางได้นอนเคียงข้างคันมาจึงรู้ว่าฝัน นางก็เสียใจ ตั้งแต่นั้นมาไม่ยอมกินข้าวกินน้ำ นางเป็นลูกคนเดียวของเศรษฐี ๆ จึงรักนางมาก ทำยังงี้ ๆ นางก็ไม่ยอมกิน เมื่อถามก็ได้ความดังที่นางฝัน ท่านเศรษฐีก็ไปประกาศหาช้าง จะหาที่ไหนตัวใหญ่ขนาดมาทำเตียงนอนได้

เมื่อมีนายพรานคนหนึ่ง รับอาสาไปเฝ้าของพญานัททันต์ ส่วนพญานัททันต์ก็ฝันไปว่ามีคนมาควักเอาดวงใจ ด้วยญาณวิเศษของพระพุทธเจ้าก็รู้ว่าเมียน้อยจะมาเอาชีวิต จึงให้เมียหลวงและบริวารไปหากินที่อื่น จึงเป็นโอกาสของนายพราน นายพรานเอาลูกดอกยิงพญานัททันต์ทะลุปอดถูกหัวใจ เพราะรู้ว่าต้องการมาเฝ้า ถ้าธรรมดาที่ต้องใช้เวลาหลายเดือนหลายปี ก่อนตายจึงอธิษฐานให้เลื่อยงาเสร็จภายในหนึ่งชั่วโมง เมื่อเลื่อยเสร็จก็อธิษฐานต่อว่าให้งานั้นเล็กลงได้สามได้จากการที่เดินทางมาครั้งแรก 7 ปี 7 เดือน 7 วัน 7 ชั่วโมง 7 นาที 7 วินาที ให้เหลือเพียง 7 วัน 7 ชั่วโมง 7 นาที 7 วินาทีในขากลับและเมื่อถึงที่ขอให้งาช้างใหญ่เท่าเดิม เพื่อท่านเศรษฐีจะได้หาคนมาเลื่อยต่อเป็นเตียง และเหตุการณ์ก็เป็นอย่างนั้น จนกระทั่งเตียงเสร็จ แต่พอเข้านอนเรื่องที่ไมเคาดฝันก็เกิดขึ้นพระชนกก็สูญหายไปทั้งบ้านทั้งคน

เรื่องที่ 3 มะม่วงกับแดงโม

ชายคนหนึ่งปลูกแดงโมขาย วันหนึ่งเกิดคิดพิเรนังได้คันมะม่วงแล้วก็บ่นว่าไอ้คันมะม่วงคันบื้อเร่ลูกนิกเดียว แดงโมคันนิกเดียวลูกบื้อเร่ บ่นไปบ่นมาก็บอกจะไปฟ้องพระอินทร์ว่าทวดตักผิด ลูกมะม่วงก็หล่นลงมาที่ปากครึ่งจุมครึ่ง บอกไม่ถูกว่าเจ็บแค่ไหน ก็พูดอีกว่าดินะที่ลูกมันเล็กถ้าลูกใหญ่กว่านี้คงเจ็บน่าดู

นิทานประจำถิ่น (Sage) มีจำนวน 18 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 เกาสีซัง

เป็นเวลาร้อยกว่าปีได้ที่เกาเซียนี้ได้มีคนนำชื่อของยายสี่ และสามีชื่อซังมาตั้งเป็นชื่อเกาะ เพราะท่านเป็นที่เคารพรักของคนบนเกาะนี้มาก เมื่อตายไปก็เลยตั้งชื่อเกาะนี้ว่า เกาสีซัง บนเกาะมีอากาศดีมากช่วยให้คนที่ไปเที่ยวมีสุขภาพที่ยืนยาว บนเกาะจะมีถ้ำ โดยมีตำนานเล่าว่ามีพระสงฆ์ หรือฤาษีได้ขึ้นไปอยู่แต่ก็อยู่ได้ไม่นานเนื่องจากไม่มีน้ำ ในสมัยก่อนใครมาอยู่ก็ต้องหาน้ำเอง เขาจึงคิดว่าเกาะนี้ไม่มีใครต้องการอยู่จึงเรียกว่าเกาสีซัง ซึ่งขนาดฤาษีเองก็ยังซังเกาะนี้ไปนั่นเอง

จากนั้นรัชกาลที่ 5 ได้เสด็จมาพักพิงจอดเรือเทียบหน้าเกาะ ท่านได้ประทับอยู่ข้างบนซึ่งเรียกว่า ท่าวัง แต่ในปลายสมัยเกาะได้ซบเซาพระราชนัดก็ทรงทอดพระเนตร ในปัจจุบันมีคนมาพักผ่อนบ้าง โดยมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คือ เจ้าพ่อเขาใหญ่ เดิมทีไม่ทราบว่าค้นพบด้วยผู้ใดแต่มีตำนานเล่าไว้ 2 เรื่อง คือ มีชาวบ้านได้ไปหาของป่าจำพวกรากไม้ซึ่งคนจีนจะนำไปทำยา ชาวบ้านก็ไปจับค้างคาว โดยเอาเลือดไปผสมกับเหล้าและเอาตัวไปแกงกิน ชาวบ้านเห็นรูปร่างคนติดกับผนังถ้ำและเล่าให้เพื่อนบ้านฟัง จนทุกวันนี้ชาวบ้านก็ได้ไปเคารพบูชาโดยถือว่าเป็นที่สถิตของเจ้าพ่อกวนอู เทพเจ้าแห่งความซื่อสัตย์

อีกตำนานคือ กลุ่มคนจีนที่ผ่านเกาะได้เห็นแสงสว่างบนยอดเขาจึงขึ้นไปดู โดยใช้วิธีทางไสยศาสตร์ขึ้นไปพบเจ้าพ่อเขาใหญ่ซึ่งศักดิ์สิทธิ์มาก สมัยสงครามชาวบ้านจะไปหลบกันในถ้ำแต่กลับไม่มีระเบิดลูกไหนตกลงตรงเกาะเลย

เรื่องที่ 2 ถ้ำจักรพรรดิ

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีพระสงฆ์มาจากแผ่นดินใหญ่ข้ามมาอยู่ที่เกาสีซังและอยู่ในถ้ำแห่งหนึ่ง พระองค์นี้มีนามว่า หลวงพ่อโตได้รับศิษย์ไว้จำนวน 3 คน เพื่อศึกษาเล่าเรียนเกี่ยวกับธรรมวินัย

อยู่มาวันหนึ่งชาวบ้านได้ออกหาปลาบริเวณเกาะเหลื่อม บอกว่าได้พบพระพุทธรูปองค์หนึ่งซึ่งแสดงปาฏิหาริย์ลอยมาติดอยู่บริเวณชายหาด ชาวบ้านก็เกิดแตกตื่นในปาฏิหาริย์ดังกล่าว จึงได้นิมนต์หลวงพ่อโตให้ไปดูที่ว่าพระองค์นี้มาอยู่ที่เกาะเหลื่อมได้อย่างไร หลวงพ่อโตก็ส่งลูกศิษย์ไปนิมนต์พระองค์นั้นมาประดิษฐานที่ถ้ำ

เมื่อไปถึงบริเวณชายหาดดังกล่าวศิษย์ทั้งสามไม่ได้พบตามที่ชาวบ้านบอก แต่พบก้อนหินลักษณะคล้าย ๆ พระพุทธรูปก็ไม่เชิง มีลักษณะเป็นหินลอยน้ำได้สีดำจึงเข้าไปสักการะและอธิษฐานจิตว่า ถ้าต้องการให้ชาวบ้านทั้งหลายเคารพบูชาในปาฏิหาริย์ที่เกิดขึ้นขอให้ลอยน้ำตามไปที่เกาสีซังโดยการใส่เชือกลากไป จากนั้นศิษย์ทั้งสามและชาวบ้านก็ช่วยกันลากแต่ก็ไม่ขยับเขยื้อน จึงคิดรวมกันว่าน่าจะเชิญหลวงพ่อโตมาทำพิธีอัญเชิญ เมื่อหลวงพ่อโตไปถึงบริเวณนั้นก็ตั้งจิต

อธิษฐานว่าหากมีบุญบารมีคู่กันแล้วต้องการให้ชาวเกาะสี่ซังสักการะบูชาก็ขอให้แสดงอิทธิฤทธิ์ ยกขึ้นจากน้ำโดยง่าย

จากนั้นก็ให้ศิษย์ทั้งสามก็ช่วยกันอุ้ม แล้วก็เกิดปาฏิหาริย์ก้อนหินดังกล่าวมีน้ำหนักเบา และยกขึ้นมาแต่โดยดีจนกระทั่งมาถึงเกาะสี่ซัง หลวงพ่อจึงอัญเชิญเข้าไปไว้ในถ้ำ และได้ใช้คาถา ซึ่งได้ร่ำเรียนมา โดยใช้จักรวางเป็นฐานรองแล้วนำหลวงพ่อดำองค์ดังกล่าวประดิษฐาน และตั้งจิตอธิษฐานว่าถ้าผู้ใดกล่าวละเมิดหรือขโมยหลวงพ่อไปเป็นสมบัติส่วนตัวของให้มีอันเป็นไปหรือโดนจักรอันนี้ตัดคอ หรือให้เกิดความพินาศย่อยยับ

จากนั้นก็เกิดสงครามโลกศิษย์ทั้งสามก็ช่วยกันรักษาด่านแห่งนี้ไม่ให้ใครมาเอาหลวงพ่อดำไปได้ เพราะว่าชาวต่างชาติที่บุกรุกเข้ามาได้ยื่นถึงอิทธิฤทธิ์ก็อยากจะได้ แต่พอมาถึงปากถ้ำก็จะเห็นคล้าย ๆ มิงกจักรมาลอยอยู่ปากถ้ำเพื่อไม่ให้เข้าไปข้างในได้ จนสงครามสิ้นสุด

จากนั้นศิษย์ทั้งสามก็เข้าไปดูหลวงพ่อดำในถ้ำก็พบว่ามีทองคำอยู่ 3 เกวียน ทั้งสามจึงตั้งจิตอธิษฐานว่าถ้าหลวงพ่อให้เป็นรางวัลก็จะเก็บเอาไว้ใช้ส่วนหนึ่งและอีกส่วนหนึ่งจะไว้ใช้บูรณะเมื่อทั้งสามเสียชีวิตลงลูกหลานของพวกเขา ก็สืบทอดเจตนากรรมต่อจากเขา จากนั้นไม่นานหลวงพ่อดำก็มรณภาพ ถ้านั้นต่อมาเรียกว่า ถ้ำจักรพงษ์ ตามฐานของหลวงพ่อดำ

เรื่องที่ 3 เขาคันทรง

ในสมัยก่อนที่นี้ไม่มีชื่อเรียกที่แน่นอน มีภูเขายาวอยู่ทางทิศตะวันตก และมีคนจีนเป็นเจ้าของเข้าทรงมาอาศัยอยู่ รักษาโรคภัยให้ชาวบ้านและทำนายดวงชะตาได้แม่นยำ ชาวบ้านจึงนับถือกันมาก พอคนทรงคนนี้หายไประหว่างหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงตั้งชื่อเขาภูเขานั้นว่า เขาคันทรง บางคนเรียกว่า คันทรง และได้กลายเป็นเขาคันทรงจนทุกวันนี้

เรื่องที่ 4 ประเพณีกองข้าว

เป็นประเพณีพื้นบ้านของจังหวัดชลบุรี แต่เดิมจะจัดในหลาย ๆ อำเภอ ต่อมาเมื่อเฉพาะในอำเภอสัตตหิราเท่านั้น เป็นประเพณีทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผีไม่มีญาติและเพื่อสะเดาะเคราะห์ รวมทั้งขจัดโรคภัยไข้เจ็บให้ผู้คนอยู่กันอย่างมีความสุข เพราะมีความเชื่ออยู่ว่าหากไม่จัดจะมีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก จึงได้จัดกันประจำปี

ประเพณีนี้จะเริ่มทำในช่วงหลังสงกรานต์ เริ่มจากชาวบ้านนิมนต์พระมาถวายภัตตาหารเช้า สวดมนต์เย็น ชาวบ้านนำอาหารไปถวายพระและตักอาหารแบ่งใส่กระทงเล็ก ๆ เป็นเครื่องเซ่นไหว้ผี จุดธูปเชิญผีมากินเครื่องเซ่น อาหารที่เหลือจะนำมาแบ่งกันกิน จะปั้นตุ๊กตาดินเหนียวเป็นรูปคน วัว ควายวางไว้แสดงว่าได้ส่งตัวแทนไปแล้ว เจ้าของจะได้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขต่อไป เป็นประเพณีที่ช่วยสร้างขวัญกำลังใจให้กับชาวบ้านและยังสร้างความสามัคคี ความสนุกสนาน

เรื่องที่ 5 หนองมน

เดิมประมาณ 100 ปีเศษ มีหมู่บ้านชื่อว่าหนองมน มีที่มาจากคำว่าหนองน้ำที่มีน้ำมนต์ใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บได้ เพราะเมื่อก่อนที่หมู่บ้านนี้มีคนเจ็บไข้ได้ป่วยเยอะ พอมีพระมาธุดงค์ใกล้ ๆ หนองน้ำชาวบ้านก็พากันมาขอความช่วยเหลือ และท่านก็สงสาร สมัยก่อนมีสัตว์ร้ายมากมาย เพราะเป็นป่า และมีไข้มาลาเรียเยอะ จึงมาพึ่งพาพระ ท่านก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรแต่ท่านก็มีคาถาอาคมอยู่บ้างจึงปลุกเสกน้ำให้เป็นน้ำมนต์พอนำไปรักษาก็หาย พอมีคนรู้กันมากขึ้นก็พากันมามากมายจนท่านรักษาไม่ไหวและทำน้ำมนต์ไม่ทัน ท่านจึงเอาหนองน้ำใกล้ ๆ ทำเป็นน้ำมนต์

จากนั้นมาชาวบ้านก็อาศัยน้ำมนต์ในหนองน้ำไปรักษาก็หาย ชาวบ้านจึงเรียกหนองน้ำนั้นว่าหนองน้ำมนต์ และหนองมนต์ แต่พอนาน ๆ เข้าก็กลายเป็น หนองมน

เรื่องที่ 6 ประเพณีวิ่งควาย

ประเพณีที่เก่าแก่มาแต่โบราณ ไม่มีใครบอกได้ว่ามันมีมาตั้งแต่เมื่อใดใครเป็นผู้ริเริ่ม เพียงแต่ว่าปัจจุบันยังปฏิบัติกันอยู่อย่างขึ้นหน้าขึ้นตา เป็นแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีประเพณีวิ่งควายนี้ นับว่าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดชลบุรีที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเพราะเป็นประเพณีเดียวที่ได้รับการกล่าวขวัญถึงในคำขวัญของจังหวัดชลบุรี

ประเพณีวิ่งควายวิ่งควายจะทำขึ้นทุกปีในวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ข้าวในนากำลังออกรวง วัวควายที่ตรากตรำอยู่ในไร่นาเป็นเวลาหลายเดือนสมควรที่จะได้รับความสุขบ้าง เจ้าของจึงตกแต่งวัวควายของตนเองให้สวยงามแล้วพาเข้าเมืองเพื่อพบปะพรรคพวกอาชีพเดียวกัน สังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้ถามสารทุกข์สุกดิบสนุกสนานเฮฮา ตลอดจนประกวดประชันความสมบูรณ์ของวัวควายกัน ในวันนั้นเป็นวันที่เหมาะสมที่สุดเพราะเป็นวันพระ ซึ่งทุกคนจะต้องหยุดทำงานและไปวัดกัน

อีกประการหนึ่งในวันรุ่งขึ้นเป็นวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งเป็นวันออกพรรษาคนเข้าเมืองก็เอาของไปขายด้วย เช่น กลัวย มะพร้าว ใบตอง ขากลับก็จะซื้อของไปทำบุญในวันรุ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าคนโบราณดำเนินกในบุญคุณของวัวควายมาก และมีความกตัญญูตเวทีสูงจึงได้จัดประเพณีนี้ขึ้น หยุดใช้แรงงานวัวควาย นำวัวควายไปพักผ่อน สนุกสนาน เป็นการตอบแทนบุญคุณวัวควายที่ทำงานให้คนมาอย่างหนักแทบทั้งปี คูณ ๆ เหมือนเรื่องไร้สาระแต่ลึก ๆ ลงไปจะเห็นว่าเป็นการสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีธรรม ซึ่งนำไปสู่ความเจริญเพราะที่ใดมีความสามัคคีที่นั่นย่อมมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง และมีความเชื่อกันว่าถ้าปีใดไม่มีการวิ่งวัววิ่งควาย ปีนั้นวัวควายจะเกิดโรคระบาดตายผิดปกติจากการลงโทษของวิญญาณบรรพบุรุษแสดงให้เห็นว่าบรรพชนของเราถือว่าประเพณีจะถูกละเลยไปเสีย จึงปลูกฝังให้เกิดความเชื่ออย่างนั้น

ส่วนการวิ่งวักก็คือ การนำเด็กมาวิ่งแข่งกันในประเพณีวิ่งควาย ส่วนการวิ่งควายก็โดยการนำควายจริง ๆ มาตกแต่งให้สวยงามแล้วนำมาวิ่งแข่งกันปัจจุบันเรียกว่า “ประเพณีวิ่งควาย” ไม่มีคำว่าวิ่งมาควบคู่

เรื่องที่ 7 บ่อกวางทอง

บ่อกวางทองคือบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ มีตำนานเล่าว่า บริเวณนี้เป็นป่าทึบมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่มาก วันหนึ่งมีนายพรานไปล่าสัตว์พบกวางสีเหลือง จึงใช้ธนูยิงจนกวางได้รับบาดเจ็บสาหัสวิ่งหนีเข้าไปในป่า พรานตามไปเห็นกวางกินน้ำและอาบในบ่อหินและแผลของกวางก็หายเป็นปกติแล้วก็วิ่งหายไปนายพรานจึงนำเรื่องไปเล่าให้ชาวบ้านฟัง ชาวบ้านต่างพากันมาดูและพร้อมใจกันตั้งชื่อตำบลนี้ว่า ตำบลบ่อกวางทอง

เรื่องที่ 8 เจ้าพ่อเขาใหญ่

นานมาแล้วเกาะสีชังสมัยก่อนมีคนอยู่ไม่กี่หลังคาเรือน อยู่มาวันหนึ่งมีเรือสำเภามาจากเมืองจีนซึ่งมีทั้งคนจีนและคนไทยปนอยู่ด้วย เรือได้มาจอดหลบลมที่นั่นแล้วบังเอิญกลางคืนชายคนหนึ่งได้ขึ้นไปเที่ยวบนเกาะ เมื่อมองไปบนยอดเขาก็เห็นดวงไฟดวงหนึ่งลอยไปลอยมาจึงเรียกเพื่อนมาคว้านั่นคือดวงไฟอะไร

พอรุ่งเช้าก็ชวนเพื่อนไปคู่อีกเพราะต้องการรู้ว่ามันคืออะไร เขาเป็นขึ้นไปบนเขาและได้พบถ้ำซึ่งบริเวณปากถ้ำจะมีลักษณะค้ำ เมื่อลอดเข้าไปในถ้ำเขาเห็นว่าภายในมีลักษณะโอโง่งและมีหินงอกหินย้อยมีลักษณะคล้ายเทวรูป คล้ายเทวดา มีมังกูครอบ เขาจึงเกิดความศรัทธาและแปลกใจว่าเหตุใดจึงเกิดดวงไฟให้เขาเห็นแสดงว่าเทวรูปนี้ต้องศักดิ์สิทธิ์ ต้องการให้เขาขึ้นมาพบและบอกบอก เขาก็อธิษฐานว่าถ้านต้องการให้เขามาบอกหรือต้องการปกป้องรักษาผู้คนที่เดินทางผ่านมาบริเวณนี้ ก็ให้เขาทำการค้าประสบความสำเร็จจากนั้นเขาก็เดินทางกลับ

ต่อมาไม่นานเขาก็เจริญรุ่งเรืองขึ้น และทุก ๆ ปีเขาก็จะผ่านมาไหว้เจ้าพ่อแห่งนี้ทุก ๆ ครั้ง เขาก็ยังเจริญร่ำรวยขึ้นเรื่อย ๆ เขาก็เลยเรียกถ้ำนี้ว่า ถ้ำเขาใหญ่ จนนานวันจากคำบอกเล่าถึงอิทธิฤทธิ์ของเทวรูปนี้จากคำว่าเขาใหญ่จึงกลายเป็น เจ้าพ่อเขาใหญ่ จนถึงปัจจุบันนี้

เรื่องที่ 9 เจ้าพ่อดิน

ชายเนี่ยนเป็นครูคนเข้าทรง ขณะกำลังเข้าทรงชาวบ้านก็ถามว่าบ้านอยู่เย็นเป็นสุขไหม เขาก็บอกว่าอยู่เย็นเป็นสุข แต่คนรุ่นใหม่อวดดีไม่ยอมนับถือเจ้าพ่อดิน ต่อมาก็มีการเข้าทรงใหม่ซึ่งเชิญมาจากบ้านใหม่พอเข้าทรงเขาก็ถามว่า จะอยู่ที่นั่นเป็นเวลาอะไรก็ให้มาเช่นไหว้เขา ซึ่งเจ้าพ่อดินเดิม อยู่ที่เขาพนม เวลาจะบวชนาคก็ต้องไปบนไม้ให้ฝนตกในเวลาใกล้เคียง ซึ่งจะใช้ของบนคือ หัวหมู ขนหมูกล้วย เหล้า แต่ถ้านต้องการความแน่นอนต้องบนด้วยกัญชาเพราะแต่เดิมเจ้าพ่อดินเคยเป็นนักเลงมาก่อน

เรื่องที่ 10 หลวงพ่อโต

เดิมทีวัดเกาะจันทร์ต้องการที่จะสร้างโบสถ์ก็เลยสร้างพระประธานก่อน ต่อมาก็สร้างหลังคาคลุมองค์พระ ปรากฏว่าช่วงที่สร้างเกิดแห้งแล้งมากชาวบ้านไม่มีน้ำกิน น้ำในบ่อก็แห้งขอด ทำให้เดือดร้อนมากก็เลยเข้าทรงคุณหมอ หมอทำนายว่าหลวงพ่โตไม่ชอบร่มเงาชอบอยู่โปร่ง ๆ ก็เลยถอดหลังคาที่จะสร้างเป็นโบสถ์ออก หลังจากนั้นองค์หลวงพ่โตก็ตากแดดตากฝน ใครไปใครมาก็ทัก

อภินิหารที่สำคัญของหลวงพ่โตคือ มีคนเล่าว่าเห็นกระด่ายอยู่น้ำหลวงพ่โตชาวบ้านกำลังจะจับมากิน พอผ่านหน้าหลวงพ่โตก็หายไป ชาวบ้านจึงคิดว่าท่านคงช่วยชีวิตกระด่ายไว้ เคยมีคนสร้างฉัตรให้หลวงพ่โตแต่ก็ถูกฟ้าผ่า จึงสันนิษฐานกันว่าท่านชอบนั่งตากแดดตากลมเพียงลำพังดังที่เห็นในปัจจุบัน

เรื่องที่ 11 เจ้าพ่อดำริด

มีเจ้าเมือง ๆ หนึ่งมาค้าขายที่ไทยเขาเป็นคนที่ใจบุญ วันหนึ่งเรือของเขาเกิดล่มจนเขาตาย แต่โครงกระดูกของเขายังอยู่ หลายปีต่อมาได้มีชาวประมงออกหาปลาและพบกระดูกของเขา ชาวประมงคนนั้นเคยรู้ประวัติว่าเขาเป็นคนที่ใจบุญจึงนำโครงกระดูกกลับบ้านและกราบไหว้บูชา และชาวประมงคนนั้นก็ร่ำรวยมาจากการหาปลา ดังนั้นชาวประมงทั้งหลายจึงเคารพสักการะท่าน รวมทั้งคนในละแวกนั้นด้วยจึงตั้งชื่อโครงกระดูกนั้นว่า เจ้าพ่อดำริด

เรื่องที่ 12 นางสิบสอง

ตำนานเล่าสืบกันมาว่าชื่อเมืองพระธมาจากชื่อรถเสน โอรสของพระเจ้ารณาสีแห่งกุตารนคร ที่เกิดจากนางเกาเอน้องคนสุดท้ายของนางสิบสอง ซึ่งตำนานกล่าวว่า เดิมนางสิบสองเป็นลูกเศรษฐีแห่งบ้านสมิทธคาม แต่ต่อมายากจนเพราะมีลูกมาก จึงนำลูกไปทิ้งในป่า นางสิบสองจึงเซซังไปจนถึงเมืองนางยักษ์สันธมาร ๆ จึงพาไปเลี้ยงดูอย่างน้องสาว ภายหลังนางสิบสองรู้ว่าเป็นยักษ์ จึงหนีไปจนถึงเมืองกุตารนคร และได้เป็นมเหสีของท้าวรณาสี ฝ่ายนางสันธมารโกรธมากจึงหาทางแก้แค้น โดยแปลงร่างงดงามจนได้เป็นมเหสีของท้าวรณาสี และได้ให้นางสิบสองไปขังไว้ที่ถ้ำกลางป่าทั้ง ๆ ที่มีครรภ์ และแกล้งทำเป็นป่วยจะต้องกินลูกตาของนางสิบสองจึงจะหาย ทุกคนจึงถูกควักลูกตาทั้งสองข้าง ยกเว้นนางเกาเอน้องคนที่ถูกควักข้างเดียว

ด้วยความหิวโหยทั้ง 11 คนต้องกินเนื้อลูกตัวเองเป็นอาหาร โดยใครคลอดก่อนก็แบ่งกันกิน แต่นางเกาเอน้องคนสุดท้ายพยายามเลี้ยงลูกจนโตและนำเนื้อที่เก็บไว้มาให้พี่ ๆ แล้วบอกว่าตนเป็นลูกของตน

เมื่อรถเสนโตขึ้น ก็ออกจากถ้ำไปหาอาหารมาเลี้ยงแม่และพี่โดยการไปตีไก่พันชนต่อเอาข้าวเพียงสิบสองห่อจนชื่อเสียงโด่งดังไปทั่ว ตอนหลังพ่อลูกรู้จักกันนางสันธมารจึงออกอุบาย

หมายจะฆ่ารณเสนให้ตาย แกล้งทำป่วยและจะต้องกินมะม่วงหาว มะนาวโห่ที่เมืองคชปุระเท่านั้น และให้รณเสนไปเอามาพร้อมกับฝากสารไปให้นางเมรีซึ่งเป็นลูกสาวของตนและสั่งให้นำทันทีที่ถึงเมือง

ระหว่างทางรณเสนได้พบกับฤาษี ๆ สงสารก็เลยช่วยแปลงสารขณะพระรณกลับว่า ให้เมรีรับแต่งงานกับพระรณจะได้ครองบ้านครองเมืองแทนแม่ พระรณก็ได้อยู่กับนางเมรี ต่อมาเมื่อรณเสนให้กลับเมือง พระรณได้ลี้ภัยความลับจากนางเมรีโดยอมเหล้าแล้วให้นำดวงตาของนางสิบสองพร้อมกับยารักษาหนีกลับเมือง ส่วนนางเมรีตามมาก็โดนยารักษาโรยสกดไว้เป็นแม่น้ำขวางหน้า นางเสียใจมากจึงกลืนใจตาย ก่อนตายได้อธิษฐานว่า ชาตินี้ตนตามสามี ชาติหน้าสามีต้องตามตนบ้างและนางก็ได้ไปเกิดเป็นนางมโนราห์ ส่วนพระรณไปเกิดเป็นพระสุริน

เมื่อพระรณกลับไปถึงเมืองนางสันธมารแค้นใจจนอกแตกตาย พระรณได้รักษาแม่และป้าให้หายดังเดิม ทั้งหมดจึงพากันเข้ามาอยู่ในเมืองและได้ครองเมืองต่อจากพระรณสิทธิ์

เรื่องที่ 13 เสือ

มีชายอยู่ 2 คน มีชื่อว่า สักดิ์ กับ มั่น เป็นเพื่อนรักกันทั้งสองรู้จักกันมาตั้งแต่เด็ก วันหนึ่งนายศักดิ์ได้ลาจากเพื่อนไป จนผ่านมา 20 ปี นายศักดิ์ได้มาเยี่ยมนายมั่นแล้วก็ได้พบกับแกล้มเหล้ามา กินกันอย่างสนุกสนานเพราะไม่เจอกันตั้งนาน นายศักดิ์อยู่ได้ 3 วันก็ลา กลับ แต่นายมั่นอยากจะไปบ้านของนายศักดิ์ จึงถามนายศักดิ์ว่า บ้านของนายไปทางไหน นายศักดิ์ไม่ยอมบอกแล้วยังบอกกับนายมั่นว่าห้ามไปบ้านของเราเป็นเด็ดขาด นายมั่นสงสัยมากจึงเดินตามหลังนายศักดิ์ไป เมื่อนายศักดิ์เห็นจึงถามว่า มึงมาทำไม เธอจะได้รู้กันเสียที รู้เรื่องอะไร นายมั่นพูด นายศักดิ์ไม่ตอบ แล้วนายศักดิ์ก็บอกว่าเร็ว ๆ ไปตัดไม้กัน

แล้วทั้งสองก็ไปตัดไม้ทำแคร่ที่สูงให้นายมั่นนอน พอนายมั่นทำท่าจะหลับนายศักดิ์ก็นำอาหารมาให้กิน แล้วพูดว่า อย่าออกไปไหนจนกว่าจะเช้า นายมั่นนอนได้สักครู่หนึ่งก็มีเสียง ก๊อ ก๊อ ดังข้างล่าง นายมั่นก็ก้มมองพื้น แล้วนายมั่นก็ตกใจสุดขีดเพราะเห็นเสือโคร่งตัวเมีย 1 ตัว และตัวเล็กอีก 3 ตัว เสือตัวใหญ่จะกระโดดขึ้นมานบนแคร่แต่ก็กระโดดมาไม่ถึง เสือขู่คำรามอย่างน่าสะพรึงกลัวทั้งคืนทำให้นายมั่นนอนไม่หลับ พอรุ่งเช้าเสือก็หายไป แล้วนายศักดิ์ก็บอกว่าเสือพวกนั้นเป็นเมียและลูกของตน พอตอนกลางคืนเขาจะออกมาหากิน

เรื่องที่ 14 ช่องเขาขาด

ช่องเขาขาด อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะสีชัง ซึ่งชาวเรือมักจะเรียกกันว่าหลังเกาะ บริเวณดังกล่าวมีหน้าผาสูงชัน มีที่ไต่ลงสู่ชายหาด นิยายโบราณเกี่ยวกับช่องเขาขาดนี้เล่าต่อกันมาหลายชั่วอายุคนแล้วว่า ในครั้งนั้นมีหนุ่มสาวชาวเกาะคู่หนึ่งมีความรักใคร่กันอย่างแน่นอนแฟน

เมื่อถึงเวลาเดือนหงายหนุ่มสาวคู่นี้จะพากันไปชมพระจันทร์ที่ชายหาดเป็นประจำอย่างมีความสุขตามประสาคนรัก

ต่อมาชายหนุ่มถูกเกณฑ์ไปเป็นทหาร ทั้งคู่จึงมีความอาลัยอาวรณ์ต่อกันเป็นอันธรรมดา ฝ่ายหนุ่มได้ส่งเสียคนรักว่าระหว่างที่เขาไปเป็นทหารรับใช้ชาตินั้น ถึงคราวใดที่เดือนหงายถ้าหากคิดถึงเขาขอให้มานั่งที่ชายหาดชมแสงจันทร์ทบทวนความรักความหลังที่เคยมีต่อกัน

เมื่อชายหนุ่มจากไปแล้ว ฝ่ายหญิงก็ปฏิบัติตามคำสั่งเสียของคนรักทุกครั้งທີ່คิดถึงชายในดวงใจของนาง ถึงคราวข้างขึ้นเดือนหงายครั้งหนึ่งเพื่อนชายหนุ่มคนรักได้รับการปลดประจำการ และได้กลับมาถึงบ้านกันหมดแล้ว แต่ชายคนรักของนางหาได้มีวิญญูว่าจะกลับมาหานางแต่ประการใด เมื่อสอบถามจากเพื่อนฝูงของฝ่ายชายที่กลับมาได้ความว่า ชายคนรักของนางได้ไปลุ่มหลงผู้หญิงสมัครรักใคร่กับชาวบ้านศรีราชา ถึงแม้ว่าหล่อนจะได้รับข่าวอันสะเทือนใจเช่นนี้ ก็ทำได้ทำให้หัวใจของนางแปรเปลี่ยนไป นางยังคงซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อคนรักอย่างไม่เสื่อมคลาย ขว่ลือหาได้ทำให้นางกังวลใจอย่างใดถ้าหากไม่เห็นด้วยตาตนเอง และอีกอย่างหนึ่งก็เชื่อมั่นว่าเขายังรักและซื่อสัตย์กับนางอยู่เช่นเดิม

กาลเวลาผ่านไปนาน ก็ยังไม่ได้รับข่าวคราวจากชายคนรักของนางแต่อย่างใด เพื่อให้แน่ใจนางจึงตัดสินใจตัดสินใจเดินไปยังฝั่งศรีราชาเพื่อพบกับคนรักของนาง ในที่สุดนางก็ได้พบกับชายคนรักแต่นางก็ต้องได้รับความผิดหวัง ถึงแม้ว่านางจะอ้อนวอนให้คนรักของนางลงเรือกลับไปครองรักกันเหมือนเดิม แต่นางก็ได้รับการปฏิเสธอย่างหมดเชื้อไข จึงเป็นเหตุทำให้นางต้องผิดหวังทุกครั้งหมดรอบใจ จะออกอ้อนขอความเห็นใจอย่างไรชายหนุ่มก็ไม่ได้เห็นใจเลย ดังนั้นเมื่อนางหมดหวังที่จะได้รับความเห็นใจนางจึงทนกัดฟันด้วยความตรอมตรมบ่าหน้าไปยังเกาะบ้านเดิมของตน ใจก็ยังคร่ำครวญถึงแต่หนุ่มคนรักที่มีใจให้แก่หญิงอื่น

ตั้งแต่นั้นมานางจึงเปลี่ยนไปเป็นคนละคน มีแต่ความเศร้าสร้อยอาแต่สะอึกสะอื้นคร่ำครวญคิดถึงแต่คนรัก วันแล้ววันเล่า ปีแล้วปีเล่า ความใฝ่ฝันของนางที่จะทำให้เขากลับมาครองรักดังเก่าก็กลายเป็นเรื่องของความผิดหวังชอกช้ำใจ ไม่มีแม้แต่งานของหนุ่มคนรัก แต่นางก็ยังตั้งตารอคอยเขาอยู่ เมื่อพยายามจนถึงที่สุดเขาก็กังไม่กลับมานางจึงสำนึกได้ว่าเขาหมดเชื้อไขต่อนางเสียแล้ว แต่ด้วยบุษารักเป็นสรวง นางมีเพียงรักเดียวใจเดียวไม่อาจแบ่งหัวใจความรักเพื่อให้แก่ชายอื่นได้อีก

ด้วยความทุกข์ระทมใบหน้าของนางจึงเต็มไปด้วยความหม่นหมอง รูปร่างซูบซีดโรยด้วยเหตุนี้ทุกคืนเดือนหงายชาวเกาะมักจะได้ยินเสียงร้องไห้คร่ำครวญของหญิงสาวจากหน้าผาช่องเขาขาด มันเป็นเสียงร้องไห้ของวิญญาณที่เต็มไปด้วยความผิดหวังเสียใจ จากหัวใจที่เต็มไปด้วยความซื่อสัตย์ที่บูชาความรักเป็นสรวงของหญิงหนึ่งที่ยาใจไป เพื่อเอาวิญญาณเช่นสังเวียให้แก่ความรัก ด้วยเหตุนี้ชาวบ้านจึงพากันเรียกหน้าผาแห่งนี้ว่า ผานางไห้

เรื่องที่ 15 ถ้านางสิบสอง

มีเรื่องเล่ากันว่า พระรถเดินทางจากพนัสนิคมมาที่เขาตีไก่อ ระหว่างทางได้แวะพักที่สระสี่เหลี่ยมแห่งหนึ่งแล้วเดินทางต่อมาที่เขาตีไก่อที่แปดริ้ว และที่เขาตีไก่อยังมีลานให้เห็นปรากฏอยู่ ต่อมาถ้านี้ถูกปิดลงเพราะวัฏคกลงไปตาย และในบริเวณนั้นไม่มีการทำนาอีกเลย เพราะคนบริเวณนั้นเชื่อกันว่า พระรถจะมาขอข้าวไปให้ไก่อกิน คนที่ไม่ให้ก็เลยจะต้องถูกสาปจึงไม่มีข้าวในบริเวณนั้น

เรื่องที่ 16 เมืองลับแล

เมืองลับแลเขาสันนิษฐานว่าเป็นหนองเบนเดี๋ยวนี้ ซึ่งปัจจุบันก็ยังอยู่ หนองเบนนี้อยู่ตำบลหน้าพระธาตุ ไกล ๆ รางม้าพระรถที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้ มีสระพระรถอยู่ 2 อันอยู่ลึกมากเอาขึ้นไม่ได้ เมืองลับแลห่างจากหน้าพระธาตุ 500 – 600 เส้น คิดถนนรถโดยสารวิ่งปัจจุบัน

เมืองลับแลนี้เป็นเมืองที่ถือความศักดิ์เป็นใหญ่ทุกคนจะไม่พูดปด ฝ่ายหญิงได้ให้ฝ่ายชายเลี้ยงลูกส่วนตัวเองออกไปหาอาหาร ชายคนนั้นก็เลี้ยงลูกคอยกรรขากลับบ้าน เผลอถูกร้องให้ที่แม่ยังไม่กลับบ้านพ่อจึงโกหกว่าแม่มาแล้ว เดี่ยวก็ได้กินนม ซึ่งความจริงยังไม่มา

ชาวเมืองรู้ว่าชายคนนี้โกหกจึงเกิดความรังเกียจ ฝ่ายหญิงจึงให้ชายกลับออกมาจากเมือง ซึ่งเป็นกฎของเมืองว่า คนพูดปดจะอยู่ในเมืองนี้ไม่ได้ ฝ่ายหญิงซึ่งพาชายออกมาส่งนอกเมืองก่อนออกจากเมืองได้ให้ขมิ้นแก่ชายผู้เป็นพ่อของลูกเป็นสิ่งตอบแทน ฝ่ายชายรับแล้วก็ออกมาเดินทางมาไกลเห็นว่าขมิ้นไม่มีประโยชน์นักเปล่า ๆ จึงทิ้งหมดเหลือไว้เพียงนิดหน่อย แต่พอเขากลับมาถึงบ้านขมิ้นนั้นกลับกลายเป็นทอง จึงได้กลับไปดูที่ทิ้งไว้แต่หาไม่พบเสียแล้ว จึงได้แต่นึกเสียดาย และยังมีคนเล่าต่อไปว่าเวลาจะใช้ของใช้ เช่น ถ้วยชามต่าง ๆ จะต้องบอกกล่าวขอขมาไปแล้วจะนำขมิ้นนั้นไปไว้ที่เดิม แต่ยังมีคนโลกเขาของไปแล้วนำมาส่งไม่ครบ แดก สูญหายหรือเปลี่ยนเอาของไม่ดีมาให้ ต่อมาก็มีแต่เสื่อมลง

เรื่องที่ 17 เขาภูบาย

วันหนึ่งกังของข้าพเจ้าไปขึ้นเขาภูบายหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า เขาภูบาย ที่อยู่บริเวณหลังโรงกลั่นน้ำมันแหลมฉบัง กังของข้าพเจ้าขึ้นไปกับเพื่อนอีก 2 – 3 คน พอขึ้นไปได้สักพักก็ไปเจอต้นมะเขือต้นหนึ่ง มีผลเหลืองลูกดกมาก กังของข้าพเจ้าเห็นดังนั้นจึงคิดจะเก็บไปฝากที่บ้าน แต่เนื่องจากมะเขือดกและมีผลใหญ่มาก กังจึงคิดว่าจะต้องไปเอาตะกร้าที่บ้านมาเก็บ แล้วกังก็เอาผ้าที่ผูกกับเอวพันต้นมะเขือนั้นไว้ แล้วเพื่อนของกังก็เก็บมะเขือไปหนึ่งลูก พอกลงมาจากเขาเพื่อไปเอาตะกร้าต่อจากนั้นก็กลับไปที่ดินมะเขือพบว่าต้นมะเขือนั้นหายไปเหลือแต่ผ้าที่ผูกไว้เท่านั้น ไม่มีร่องรอยของการขุดหรือถอนด้วย ส่วนผลมะเขือที่เพื่อนของกังที่เก็บไปนั้นก็ได้กลายเป็นทองคำ

เรื่องที่ 18 เจ้าแม่สามมุก

ณ ตำบลอ่างหิน (อ่างศิลา) มีเจ้าของชื่อ โป๊ะ หรือที่ชาวบ้านรู้จักกันในนามว่า “กำนัน บ่าย” มีลูกชายชื่อว่า “แสน” ห่างจากตำบลอ่างหินออกไปพอประมาณมียายหลานอาศัยอยู่คนหนึ่ง หลานสาวนั้นมีชื่อว่า “มุก” อาศัยอยู่ในเมืองปลาสร้อย เมื่อพ่อแม่เสียชีวิตลงก็ได้มาอาศัยอยู่กับยาย จนกระทั่งโต มุกมักจะชอบมานั่งเล่นดูหนุ่มสาวรวมทั้งเด็กที่มาเล่นว่าวในหน้าลมว่าวอยู่ริมเชิงเขาเป็นประจำ และมีเพื่อนที่คอยหยอกล้อเล่นเป็นประจำก็คือลิงป่าที่ลงมาจากเขา

อยู่มาวันหนึ่งขณะที่มุกกำลังนั่งเล่นอยู่ ก็ได้มีว่าวตัวหนึ่งขาดลอยลงมากลยอยู่ที่หน้าของ มุก เธอจึงเก็บว่าวตัวนั้นไว้ และได้มีชายหนุ่มชื่อแสนวิ่งตามว่าวที่ขาดลอยมาจึงได้พบกับมุก เขาทั้งสองรู้จักกันและแสนก็ได้มอบว่าวตัวนั้นไว้ให้เป็นที่ระลึก หลังจากนั้นทั้งสองก็ได้พบปะกันเรื่อยมาจนเกิดเป็นความรักและได้สาบานต่อหน้าขุนเขาว่า ทั้งสองจะรักกันชั่ววันรันดรหากใครผิด คำสาบานจะกระโดดหน้าผาแห่งนี้ตายตามกัน และแสนได้มอบแหวนวงหนึ่งให้กับมุกไว้เพื่อเป็น พยาน

เมื่อกำนันบ่ายซึ่งเป็นพ่อของแสนได้รู้เรื่องเข้าก็เกิดความไม่พอใจ แสนได้พยายาม ขอร้องผู้เป็นพ่อให้ไปสู่มุก แต่กำนันบ่ายก็กีดกันและกักบริเวณแสนไว้จึงทำให้ทั้งสองไม่ได้พบ หน้ากัน หลังจากนั้นกำนันบ่ายก็ได้ไปสู่มุกลูกสาวคนทำโป๊ะให้กับแสนและกำหนดพิธีการแต่งงาน ขึ้น ขำวันนี้ได้แพร่กระจายไปทั่วอ่างหินจนมุกเองก็ได้รับรู้ถึงข่าวนี้ด้วย ในวันแต่งงานของแสนได้มีการจัดงานกันอย่างใหญ่โตสมเกียรติสมกับที่เป็นงานของกำนันบ่าย

ตลอดระยะเวลาที่แสนได้หยอเย้าเข้ามาจนน้ำสงข่อยพรให้คู่บ่าวสาวทั้งสอง แสนได้แต่ ก้มหน้านั่งเสียใจอยู่กับตัวเองที่ไม่สามารถทำอะไรได้ จนกระทั่งแสนรู้สึกว่ามีน้ำสงขรตกลงมาพร้อม กับแหวนวงหนึ่งตกลงมาด้วย แสนจำได้ว่าแหวนวงนี้เขาเป็นคนมอบให้กับมุก แต่พอเขาเงยหน้า ขึ้นมุกก็ได้รับรู้หนีจากไปแล้ว แสนได้หวนนึกถึงคำสาบานที่ได้ให้ไว้กับมุก จึงได้รับวิ่งไปที่เชิงเขา แต่ก็สาย ไปเสียแล้ว มุกได้ขึ้นไปที่บ้านผาแล้วทิ้งร่างที่ไร้หัวใจลงสู่ก้นหน้าผาสันชีพอยู่ริมทะเล แสนผู้ให้คำสาบานไว้กับมุกจึงได้กระโดดหน้าผาตามมุกหญิงสาวสุดที่รักไป

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ชาวบ้านที่รู้ข่าวพากันเศร้าสลดใจเป็นอย่างมาก จึงพากัน สาปแช่งกำนันบ่าย ต่อมากำนันบ่ายได้นำถ้วยชามสิ่งของต่าง ๆ มาไว้ในถ้ำตรงหน้าผาแห่งนั้นและ ได้ตั้งชื่อภูเขาภูนี้ว่า “เขาสามมุก” และชายหาดที่ติดกันว่า “หาดบางแสน” เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่ง ความรักแต่คนทั้งสอง

ต่อมาชาวบ้านในแถบนั้นเล่าว่า เมื่อตกคึกได้พบเห็นร่างของหญิงสาวมาขึ้นอยู่ตรงหน้า ผานั้นเป็นประจำทุกคืน ชาวบ้านจึงได้ช่วยกันสร้างศาลขึ้นเพื่อเป็นที่สิงสถิตและเป็นที่เคารพ ถักการะแก่ชาวบ้าน และชาวประมงเมื่อเวลาที่จะออกเรือไปหาปลาจะมีการมาจุดประทัดบน

บานขอให้ได้ปลากลับมาเต็มเรืออย่าต้องเผชิญกับลมพายุ บางครั้งเจอลมพายุกลางทะเลก็จุดธูปบน
เจ้าแม่สามมุกให้รอดปลอดภัยจากอันตราย ก็สัมฤทธิ์ผลเรื่อยมา

จากนั้นเรื่องราวความรักอันยิ่งใหญ่ของเจ้าแม่สามมุกนั้นก็แพร่กระจายออกไป และมักมี
คู่รักชายหญิงมาอธิษฐานขอให้ความรักของตนสมหวังโดยเขียนชื่อตนกับคนรักไว้บนว่าว แล้ว
แขวนไว้บริเวณศาลโดยเชื่อกันว่าเจ้าแม่สามมุกจะคลบนาคาลให้ทุกคู่รักสมหวังและไม่พลัดพราก
จากกันเหมือนดังในตำนาน

นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory Tale) มีจำนวน 3 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 คาวลูกไก่

นานมาแล้วมีดาบชายใจบุญ 2 คนอาศัยอยู่ที่ชายป่า วันหนึ่งพระอินทร์แปลงกายเป็นพระ
มาเขี่ยมเขี่ยมผู้คน เมื่อมาถึงกระท่อมของดาบชาย ๆ ก็นิมนต์ให้รับอาหารซึ่งดาบชายก็จัดแบบตามมี
ตามเกิด พระอินทร์แปลงจึงขอพักที่กระท่อมหนึ่งคืน วันรุ่งขึ้นจะออกเดินทางต่อไป คืนนั้นดาบชาย
จึงปรึกษากันว่าจะหาอะไรให้พระฉัน เพราะอาหารที่มีอยู่ก็ถวายเป็นเมื่อตอนเช้าหมดแล้ว ดาบชายบอก
ว่าเรายังมีไก่เหลืออยู่ตัวหนึ่ง เอาแม่ไก่มาฆ่าเป็นอาหารก็คงพอแก้ขัดไปได้ ส่วนลูกไก่เล็ก ๆ เนื้อ
หนังคงจะไม่เท่าไรเลี้ยงไว้ให้โตต่อไปก็แล้วกัน ตาก็เห็นด้วย

ฝ่ายแม่ไก่ก็กลัวลูกไก่อยู่ข้าง ๆ กระท่อม ได้ยินดาบชายปรึกษากันก็รู้ตัวว่าจะต้องตายในตอน
เช้าก็เป็นห่วงลูก ๆ มากจึงปลุกลูกให้ตื่นและเล่าให้ฟัง สั่งสอนให้ลูกรู้จักรักษาตัว ลูกไก่ต่างร้องไห้
อาลัยแม่และจะขอตายตามไปด้วย แม่ไก่ก็ไม่ยอม

เช้ามีวันรุ่งขึ้นดาบชายบอกกับแม่ไก่ว่าจะขอเอาแม่ไก่ไปฆ่าเพื่อทำอาหารเอาไปทำบุญ
แม่ไก่ก็ขยับปีกแสดงความอึ้งใจ และขณะที่ดาบกำลังถอนขนแม่ไก่เตรียมจะย่างบนไฟ ลูกไก่
ทั้งหมดก็ชวนกันวิ่งเข้ากองไฟ ตากับยายเห็นเช่นนั้นก็สลดใจยิ่งนัก แต่ก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี เมื่อ
ทำอาหารเสร็จจึงยกอาหารไปให้พระฉัน พระก็ถามว่าทำไมจึงมีอาหารบริบูรณ์ไม่ผิดเคียดเหมือน
อย่างเมื่อวานนี้ ตากับยายก็เล่าความจริงให้ฟัง พระอินทร์รู้สึกประทับใจในความรักของลูกไก่และแม่ไก่
และเพื่อจะให้ความรักนี้ปรากฏตลอดไป จึงบันดาลให้แม่ไก่เป็นดาวแม่ไก่ และลูกไก่เป็นดาวลูกไก่
อยู่เป็นกลุ่มเดียวกัน ส่วนตากับยายนั้นพระอินทร์ก็ให้พรไปเกิดเป็นเทวดาบนสวรรค์

เรื่องที่ 2 เต่าอยากบิน

เต่าอยากบินได้คุยกับพระฤๅษีว่าอยากบินได้ อยากขึ้นไปดูบนสวรรค์ พระฤๅษีทนคำรบ
เร้าไม่ไหวจึงพาเต่าไปแต่ให้เต่าสัญญาว่าจะไม่พูดไม่คุยในขณะที่เดินทาง แต่เต่าผิดสัญญาจึงตกลง
มาจากท้องฟ้า กระดองก็เลยกระแทกพื้นจนเป็นรอยร้าวมาจนถึงทุกวันนี้

เรื่องที่ 3 เพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาว

ตอนที่เขาแต่งงานเขาอาจไม่รู้บางสิ่งบางอย่าง ก่อนที่จะแต่งงานก็คือว่าที่เจ้าบ่าวเจ้าสาว แต่บางคนที่ยังไม่แต่งงานก็เป็นความรู้ใหม่ก็ได้เขาจะได้เข้าใจดีกว่า การแต่งงานนั้นเพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาวมีไว้ทำไม บางคนเข้าใจว่าคือเพื่อนที่เราเลือกมาแล้วเป็นเพื่อนที่สนิทกันที่สุด เป็นคนที่สวยที่สุดหรืออาจจะซื่ห่วยที่สุด เพราะว่าอาจจะซื่ห่วยกว่าเรานิดหน่อย เพราะถ้าเลือกเพื่อนที่สวยกว่าเจ้าสาวอาจจะทำให้งานกร่อยไปหน่อย แต่อยากให้ความหมายที่แท้จริงที่คนไทยพูดถึงกันว่าทำไมต้องมีเพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาว

ความหมายจริง ๆ แล้วก็คือ การที่แต่งตัวขึ้นมาแล้วให้เหมือนกับเจ้าบ่าวเจ้าสาวมากที่สุด แต่บางทีก็อาจเป็นไปได้ เขาบอกว่าการที่เลือกเพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาวก็คือการที่ให้คุณมีหวังแล้วก็คาดหวังอาจจะได้แต่งงานเป็นคู่ต่อไปแล้วก็เลือกให้เขามา มาลองสนามคู่ก่อน มาเดินเป็นเพื่อนคู่ก่อน ความหมายอาจจะเข้าใจเป็นอย่างนั้น แต่ความจริงแล้วก็คือ ความเชื่อของคนไทยเขาเชื่อในเรื่องของภูติผีปิศาจ เรื่องกฎแห่งกรรมอะไรก็แล้วแต่ เขาบอกว่าการมีเพื่อนเจ้าบ่าวสองคนรวมเจ้าบ่าวด้วยเป็นสามคน แล้วทางเจ้าสาวก็เหมือนกัน ผีเห็นแต่งชุดเหมือนกันอาจจะเลือกไม่ถูกตอนแรกเข้าใจว่าผีมันจะมาเอาไปเป็นของมันแล้วก็คนที่อยู่ได้อานาจมัน ความหมายอาจจะเป็นอย่างนั้น ผีก็จะไต่งแล้วเลือกเอาไม่ถูก คนนั้นก็ห่อคนนี้ก็ห่อไม่รู้จะเลือกใคร จริง ๆ ะมาเลือกเจ้าบ่าวหรือเจ้าสาวหนึ่งคน แต่เลือกไม่ถูกผิงไปเอง นี่ก็ความหมายของการมีเพื่อนเจ้าบ่าวเจ้าสาวของคนไทย คือต้องการที่จะหลอกผี เป็นความหมายของคนไทยที่มีมาตั้งแต่ยุคแรกเลย

นิทานเรื่องผี มีจำนวน 5 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ห้วยไหแตก

นานมาแล้วมีชายผู้หนึ่งชื่อ นายพราน อาชีพของเขาถือดัมเหล้าขาย เมื่อเขาดัมได้พอเพียงแล้วเขาก็จะหาบไปขายยังที่ต่าง ๆ เป็นประจำ มีอยู่วันหนึ่งเขาได้หาบไปขายยังห้วยแห่งหนึ่ง เรียกว่าห้วยเทวี มีสะพานไม้ไผ่ข้ามซึ่งจะเป็นทางรถไฟลากซุงที่วิ่งจากศรีราชาไปหินลาด ขณะนั้นเป็นเวลาค่ำเขากำลังจะข้ามสะพานเขาก็ถูกผีหลอกเข้าอย่างจัง ด้วยความตกใจกลัวเขาสลับหาบที่อยูบนบ่าทำให้ไหเหล้าตกลงไปในห้วย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาชาวบ้านจึงได้เรียกห้วยดังกล่าวว่า ห้วยไหแตก

เรื่องที่ 2 ผีเข้าสิง

เมื่อก่อนที่บ้านยายยากจนมาก ยายมีลูกหลานเยอะมีอยู่วันหนึ่งยายป่วยอยากกินโน่นกินนี่ พวกลูก ๆ ก็เลยสงสัยว่ายายเป็นอะไร ในสมัยก่อนนั้นไม่มีหมอ ต้องไปตามคนมีวิชาอาคมมา

เขาบอกว่าดีเข้า เขาอยากจะมาอยู่ด้วย หมอบอกให้ออกไปจากร่างของยายถ้าไม่เชื่อจะดีด้วยหาง กระเบน หมอติยายจนฝึยมออกจากร่าง

เรื่องที่ 3 เปรต

วันหนึ่งในเทศกาลปีใหม่ ได้มีครูโรงเรียนบ้านโรงโป๊ะซึ่งเขาได้ไปที่ตลาดซึ่งมีงานประจำปีขึ้นปีใหม่ และโรงเรียนบ้านโรงโป๊ะก็ได้มีส่วนร่วมในงานนี้ด้วย คือ ขายบัตรทั่วแต่ละจังหวัด พอเลิกงานครูก็กลับบ้านซึ่งเป็นบ้านพักอยู่ในโรงเรียน พอเดินมาถึงหน้าโรงเรียน โดยหน้าโรงเรียนจะมีต้นสนหลายต้นครูก็เดินมาเรื่อย ๆ และครูก็ได้เห็นสิ่งหนึ่งคล้ายกับคนแต่สูงมาก และก็ได้ยินเสียงเหมือนนกหวีด เมื่อเงยหน้าขึ้นก็เห็นเปรตคนหนึ่ง ซึ่งครูสันนิษฐานว่าคงจะมาขอส่วนบุญ ครูก็ได้บอกว่า ฉันจะอุทิศส่วนกุศลไปให้ แล้วเปรตตัวนั้นก็หายไป

เรื่องที่ 4 อ่างเก็บน้ำหนองค้อ

ในสมัยก่อนยังไม่ได้สร้างอ่างเก็บน้ำหนองค้อบริเวณนั้นมีแต่ป่ารก มีโรงงานไม่มั่นคงล้มหลังอยู่โรงงานเดียวซึ่งตั้งอยู่ใกล้ ๆ กับทางรถไฟ ซึ่งวิ่งจากสถานีศรีราชาไปถึงสถานีจอมพล ถัดมาเป็นตลาดหนองค้อและโรงเรียนหนองค้อตามลำดับ ในสมัยนั้นมีบ้านคนไม่มากนัก ถัดจากทางรถไฟตรงไปทางศรีราชา บริเวณขวามือจะเป็นป่าช้า โดยสมัยนั้นจะไม่มีวัดถ้ามีคนตายก็จะนำไปฝังในป่าช้ารวมถึงศพเด็กทารกที่คลอดแล้วตายด้วย การเดินทางก็ลำบากจะไปไหนมาไหนก็ต้องรอรถไฟ ฉะนั้นที่ตลาดหนองค้อจะมีกวนหนึ่ง เมื่อชาวบ้านอยากจะดูก็พากันเดินไป

มีเรื่องเล่ากันว่าคืนหนึ่ง ได้มีสองตายาย คือตาชอบกับยายกิน ได้ชวนกันไปดูหนังและเขาจะต้องเดินผ่านป่าช้า ในระหว่างที่เดินผ่านป่าช้าก็ได้ยินเสียงเด็กร้องแต่เขาทั้งสองก็ไม่ได้สนใจ พอเดินไปได้สักพัก ยายกินได้เห็นแสงไฟบริเวณกอไผ่จึงชวนตาชอบไปดู เมื่อถึงบริเวณดังกล่าวตาชอบก็ฉายไฟฉายสิ่งที่ทั้งสองเห็นก็คือ ผีกระสือ เมื่อไฟฉายส่องผีกระสือได้หันหน้ามาทางเขาทั้งสอง และทั้งสองได้พากันวิ่งหนีสุดชีวิตจนถึงบ้าน พอเช้าขึ้นมาทั้งสองก็ไม่สบายเป็นไข้ไปหลายวัน

มีอีกเรื่องหนึ่งคือ นายเจดแกลเป็นคนขี้เมาทั้งวันกินแต่เหล้า วันหนึ่งแกลได้เดินทางกลับบ้านพอมาถึงทางรถไฟ แกลก็ได้ล้มตัวลงนอนหลับบนรางรถไฟนั้น เมื่อรถไฟแล่นมาแกลจึงถูกรถไฟบดบดคร่าง พอตอนเช้าชาวบ้านมาพบศพก็ได้ช่วยกันเอาศพไปฝัง ทำให้ชาวบ้านละแวกนั้นไม่กล้าที่จะออกไปไหนมาไหนในเวลากลางคืน ต่อมาบริเวณโรงโม่มั่นล้มหลังได้ถูกเวนคืนที่ดิน เพื่อที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำสำหรับให้ประชาชนไว้ใช้ และทางรถไฟก็ได้ถูกรื้อไปและก็ได้สร้างถนนขึ้นมาแทน ปัจจุบันห้วยรถไฟบริเวณนี้ก็อยู่ที่เทศบาลอำเภอศรีราชา

เรื่องที่ 5 ผิดค

คนสมัยก่อนเขาชอบเล่าเรื่องผีกัน มักจะนั่งกระดานแผ่นเดียวเพราะกลัวผีลี้วกัน ตากำลังเล่ากำลังกลัวกันได้ทีไรใครไม่รู้ดันทะเลาะตด ตากัถาม เฮ้ย ใครตดวะ ถามใครก็ไม่มีใครตด ตาก็บอกว่ามึงไม่ตดกูก็ไม่ตด คนไม่ตดถ้อยอย่างนั้นก็ผีนั่นแหละตด เท่านั้นเอง มีเสียงจากใต้ถุนบ้านดังขึ้นมาว่า ผีก็ไม่ได้ตด เท่านั้นเองวงแตกต่างคนต่างแยกย้ายเข้ามุ้งกันหมด สรุปว่าผีก็มาฟังนิทานเรื่องผีเหมือนกัน

สรุป นิทานเป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมา มุ่งให้เห็นความบันเทิง โดยแทรกแนวคิด ความเชื่อ คติสอนใจ จนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของถิ่นนั้น ๆ หรือชนชาตินั้น ๆ นิทานเป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นแหล่งรวมจินตนาการและความฝัน เป็นทางออกทางใจของมนุษย์ทำให้มีความสุขและช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจ อาจเรียกว่า นิทานพื้นบ้าน นิทานพื้นเมือง นิทานชาวบ้าน เป็นต้น โดยแบ่งหรือจำแนกได้เป็นหลายประเภท และถือนิทานเป็นมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งส่วนใหญ่ถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังด้วยมุขปาฐะ